

การปลูกมันสำปะหลังให้ได้ผลผลิตสูง

การเตรียมดิน

- 1.โรยปุ๋ยหมักจุลินทรีย์อีเอ็มโบกาฉิ ในอัตรา 300 กิโลกรัม/ไร่
- 2.ตามด้วยการฉีดพ่นจุลินทรีย์ฮอร์โมนผลไม้ในอัตรา 10 ปีบ/ไร่ (น้ำหมัก 1 ช้อน + น้ำ 20 ลิตร/ปีบ)
- 3.จากนั้นไถกลบหน้าดิน ตากดินไว้เพื่อทำการหมักอย่างน้อย 15 วัน แล้วจึงยกร่องปลูก
- 4.ยกร่องปลูกสูง 50 เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างร่อง 1 เมตร แหวกกลางร่องออกแล้วหว่านปุ๋ยหมักจุลินทรีย์อีเอ็มโบกาฉิ 700 กิโลกรัม/ไร่ แล้วกลบทับทำเป็นเนินเพื่อเตรียมปลูกต่อไป

การเตรียมท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง

- 1.ตัดท่อนพันธุ์มันสำปะหลังยาวประมาณ 6 ข้อ โดยตัดแบบทางตรงเพื่อให้รากและหัวมันออกเป็นวงกลม 360 องศา
- 2.ใช้เชือกมัดท่อนพันธุ์เป็นมัดๆ แล้วนำไปแช่ในน้ำจุลินทรีย์ฮอร์โมนผลไม้ 1 ช้อน + น้ำ 20 ลิตร แช่นาน 15 นาที เพื่อเป็นการเร่งราก

การปลูก

ปลูกท่อนพันธุ์แบบตั้งตรง ให้กุดลงลึกประมาณ 3 ข้อ ระยะห่าง 1*1 เมตร

การดูแลรักษา

1. มันสำปะหลังอายุ 1 เดือนเริ่มรดบำรุงด้วยจุลินทรีย์ฮอริโมนผลไม้ 1 ซ่อน+น้ำ 20 ลิตร ไปเรื่อยๆจนครบทุกต้น ประมาณ 200 ลิตร/ไร่
2. เริ่มตายหญ้าเมื่อมันสำปะหลังมีอายุ 2 เดือนขึ้นไป ด้วยเคียวเกี่ยวหญ้า แล้วนำหญ้าวัชพืชต่างๆมาคลุมโคนต้นไว้เพื่อรักษาความชื้น
3. ตัดแต่งกิ่งมันสำปะหลังเมื่อมันอายุ 2 เดือน โดยให้เหลือกิ่งไว้ 2 กิ่งหันไปทางทิศเหนือ-ใต้ ลักษณะคล้ายตัว V เพื่อให้ได้รับแสงแดดเท่ากันทั้ง 2 ด้าน
4. ตายหญ้าอีกครั้งเมื่อมันอายุ 3-5 เดือน พร้อมตกแต่งกิ่ง
5. รดน้ำหมักฮอริโมนระเบิดหัวมันหรือฮอริโมนอาหารหลัก 5 หมู่ สูตรเข้มข้นช่วงมันอายุ 3-5 เดือน เพื่อเร่งขยายหัวมันให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด 1 ครั้ง
6. สังเกตมันเริ่มออกหัวเมื่ออายุ 3-5 เดือน จะมีรอยแยกของดิน
7. หัวมันสำปะหลังเมื่ออายุ 3-5 เดือน จะมีความยาวประมาณ 120 เซนติเมตร

การเก็บเกี่ยว

ควรเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังอายุมากกว่า 10-12 เดือน หลังปลูก ไม่ควรเก็บเกี่ยวในช่วงที่มีฝนชุก เนื่องจากหัวมันสำปะหลังจะมีเปอร์เซ็นต์แป้งต่ำ การเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังที่มีอายุน้อยทำให้มีการสะสมน้ำหนักของมันสำปะหลังต่ำ เป็นผลให้มันสำปะหลังหัวเล็กผลผลิตต่อไร่ต่ำ แต่ก็ไม่ควรปล่อยให้มันสำปะหลังมีอายุมากกว่า 18 เดือน เพราะจะทำให้เปอร์เซ็นต์แป้งลดลง

การเก็บรักษาท่อนพันธุ์ไว้ใช้ในฤดูกาลถัดไป

ส่วนที่ใช้ขยายพันธุ์ของมันสำปะหลังคือ ส่วนของลำต้น การเก็บรักษาต้นพันธุ์มีระยะเวลาจำกัด เนื่องจากความสมบูรณ์ ความแข็งแรง และความงอกจะลดลงเรื่อยๆ ควรเก็บจากแปลงขยายท่อนพันธุ์ที่แยกไว้ต่างหากและปฏิบัติดังนี้

1. ตัดต้นพันธุ์ที่ไม่ได้ขนาด เป็นโรค มีแมลงทำลายและพันธุ์อื่นที่ปนมาทิ้งก่อน
2. เมื่อตัดท่อนพันธุ์แล้วควรรีบนำไปปลูกภายใน 15-30 วัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของท่อนพันธุ์ จึงไม่ควรตัดต้นพันธุ์มาเก็บไว้เพื่อรอจำหน่าย จำย แจก

3.วิธีการเก็บรักษาต้นพันธุ์ที่ดีที่สุด คือ การทำแปลงขยายพันธุ์ไว้เฉพาะ ซึ่งจะเก็บเกี่ยวหลังจากเอาต้นพันธุ์ไปปลูกแล้ว หรือในปีถัดไป

4.ในฤดูฝน เก็บไว้ในสภาพกลางแจ้งหรือในที่ร่มมีผลไม่แตกต่างกัน

5.ในฤดูแล้ง เก็บในที่ร่มจะเก็บไว้ได้นานกว่าเก็บในสภาพกลางแจ้ง

การทำปุ๋ยหมักจุลินทรีย์อีเอ็มโบกาฉิ

ส่วนผสมส่วนที่ 1

1. มูลสัตว์แห้งทุกชนิด 1 ตัน
2. แกลบดิบ 20 กิโลกรัม
3. รำละเอียด 5-10 กิโลกรัม

ส่วนผสมส่วนที่ 2 สำหรับการทำน้ำจุลินทรีย์รดกองปุ๋ย

1. น้ำหมักฮอร์โมนระเบิดหัวมันหรือฮอร์โมนอาหารหลัก 5 หมู่ สูตรเข้มข้น จำนวน 20 ลิตร
2. กากน้ำตาล 20 กิโลกรัม
3. น้ำสะอาด 100 ลิตร

วิธีการทำ

1. นำแกลบผสมกับมูลสัตว์ให้เข้ากัน

2. ผสมน้ำหมักฮอร์โมนระเบิดหัวมันหรือฮอร์โมนอาหารหลัก 5 หมู่ + กากน้ำตาล + น้ำสะอาด 100 ลิตร ให้เข้ากัน แล้วตักใส่บัวรดน้ำ รดลงบนกองมูลสัตว์กับแกลบให้ชุ่ม จากนั้นคลุกเคล้าให้เข้ากันให้มีความชื้นพอดี (สังเกตจากถ้ากำแล้วเป็นก้อนไม่มีน้ำไหลออกมาตามง่ามนิ้วมือ)

3. จากนั้นนำรำละเอียดลงไปคลุกเคล้ากับแกลบผสมมูลสัตว์ให้เข้ากัน แล้วนำไปหมัก ซึ่งมีวิธีการหมัก 2 แบบด้วยกัน คือ

แบบที่ 1 กองบนพื้นหนาประมาณ 15-20 เซนติเมตร คลุมด้วยกระสอบป่าน หมักไว้ 7 วัน

แบบที่ 2 หมักในกระสอบหมักไว้ 5-7 วัน จะปิดปากกระสอบหรือไม่ปิดก็ได้

ข้อสังเกต : ปุ๋ยหมักจุลินทรีย์ธรรมชาติที่มีคุณภาพดีนั้น จะมีกลิ่นหอมเหมือนเห็ด เมื่อแห้งและเย็นแล้วนำไปใช้ประโยชน์ได้ หรือบรรจุกระสอบเก็บไว้ในที่ร่ม ไม่มีความชื้น และควรใช้ให้หมดภายใน 4 เดือน

วิธีการใช้

- ใช้ปุ๋ยหมักจุลินทรีย์อีเอ็มโบกาฉิ จำนวน 2 กำมือ/ 1 ตารางเมตร ในขั้นตอนการเตรียมดินปลูกพืชทั่วไป

- ใช้หวานเตรียมแปลงปลูkmันสำปะหลัง อัตรา 300 กิโลกรัม/ไร่
- ใช้ปุ๋ยหมักจุลินทรีย์อีเอ็มโบกาฉิ 100 กิโลกรัม/ไร่ ในการบำรุงดินนาข้าว-สวนผลไม้ ให้มีความสมบูรณ์อยู่เสมอ
- ใช้ปุ๋ยหมักจุลินทรีย์อีเอ็มโบกาฉิ 100 กิโลกรัม/ไร่ ในการเตรียมบ่อเลี้ยงปลา,เลี้ยงกุ้ง แทนสารเคมีและปูนขาว เพื่อช่วยปรับสภาพน้ำให้ดีขึ้น

การทำจุลินทรีย์ฮอร์โมนผลไม้

1. กลัวยน้ำว่าสุก จำนวน 2 กิโลกรัม
2. มะละกอสุก จำนวน 2 กิโลกรัม
3. ฟักทองแก่จัด จำนวน 2 กิโลกรัม
4. สับปะรด จำนวน 2 กิโลกรัม
5. หัวเชื้อจุลินทรีย์เศษอาหารหลัก 5 หมู่ จำนวน 40 ซีซี
6. กากน้ำตาล จำนวน 40 ซีซี
7. น้ำสะอาด จำนวน 10 ลิตร

วิธีการทำ

1. นำวัตถุดิบผลไม้ทั้งหมดมาสับละเอียดทั้งเปลือกและเมล็ดใส่ภาชนะเตรียมหมัก

2. เติมน้ำสะอาดและกากน้ำตาลลงไปคนให้เข้ากัน ปิดฝาตั้งไว้ในที่ร่ม หมักไว้อย่างน้อย 7 วัน

3. เมื่อครบ 7 วัน ให้เปิดฝาทิ้งไว้จนไขมันสีเหลืองลอยอยู่บนผิวน้ำของน้ำหมักหรือติดด้านข้างภาชนะที่ใช้หมัก ใช้ช้อนตักไขมันสีเหลืองที่พบนั่น เก็บใส่ขวดไว้ใช้เป็นฮอร์โมนเร่งราก สำหรับทำกิ่งตอน และ กิ่งชำ พีชทุกชนิด

4. จากนั้นกรองแยกกากและน้ำหมักออกจากกัน โดยนำน้ำหมักที่กรองเก็บใส่ขวดปิดฝาให้สนิท ตั้งวางไว้ในที่ร่ม และต้องใช้ให้หมดภายใน 3 เดือน ส่วนกากที่หมักแล้วให้นำไปฝังดินใช้เป็นปุ๋ยบำรุงดิน หรือนำไปผสมกับหัวอาหารปลา หรือ หัวอาหารบกก็ได้เช่นกัน

การนำไปใช้

1. ผสมน้ำในอัตรา น้ำหมัก 1 ช้อน + น้ำ 20 ลิตร แล้วนำท่อนพันธุ์มันสำปะหลังลงแช่นาน 15-20 นาที ก่อนนำไปปลูก เพื่อเป็นการเร่งรากให้หัวมันสำปะหลังเพิ่มผลผลิตมากยิ่งขึ้น
2. ใช้ น้ำหมักจุลินทรีย์ฮอโมนผลไม้ 2 ช้อนโต๊ะ + น้ำเปล่า 10 ลิตร ฉีดพ่นไม้ผล สวนผัก สวนมัน สำปะหลัง ในระยะก่อนผลิดอกต่อเนื่องจนกระทั่งติดผลเล็กก็หยุดบำรุง
3. สำหรับไม้ผล ถ้าต้องกระตุ้นให้มีผลผลิตตลอดปี ควรฉีดพ่นน้ำหมักนี้ทุก 15 วัน

น้ำหมักฮอโมนระเบิดหัวมันหรือฮอโมนอาหารหลัก 5 หมู่ สูตรเข้มข้น

1. เศษอาหารไม่จำกัดปริมาณ
2. กากน้ำตาล เต็มได้เรื่อยๆไม่จำกัด เมื่อน้ำหมักมีกลิ่นเหม็น
3. หัวเชื้อจุลินทรีย์อีเอ็ม 40 ซีซี
4. น้ำสะอาดพอท่วมวัตถุดิบทั้งหมด

วิธีทำ

นำส่วนผสมทุกอย่างหมักรวมกัน เติมเศษอาหารลงไปเรื่อยๆ ใช้เวลาหมัก 15 วัน สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

การนำไปใช้

- ใส่ตอนเตรียมดิน เพื่อเป็นปุ๋ยบำรุงดิน ในอัตรา 1 ลิตร/ หลุม
- ใช้เป็นจุลินทรีย์หลักในการเป็นส่วนผสมใน*การทำปุ๋ยหมักจุลินทรีย์อีเอ็มโบกาฉิ
- ใช้เป็นฮอโมนระเบิดหัวมัน บำรุงมันสำปะหลังช่วงอายุ 3-5 เดือน ใช้ น้ำหมักเข้มข้นรดโคนต้นมัน สำปะหลังประมาณ 1 แก้ว/ต้น ครั้งเดียวช่วงไม่มีแสงแดด

ที่มา: <https://www.rakbankerd.com/agriculture/page.php?id=5917&s=tblplant>

โรคสำคัญของมันสำปะหลัง

1. โรคใบด่างมันสำปะหลัง (Cassava mosaic disease)

สาเหตุโรคเกิดจากเชื้อ *Cassava mosaic virus* เชื้อสาเหตุโรคใบด่างมันสำปะหลัง ปัจจุบันมีรายงานทั้งหมด 10 ชนิด ในทวีปแอฟริกาพบ 8 ชนิด และทวีปเอเชียพบ 2 ชนิด

ลักษณะอาการของโรค มันสำปะหลังมีลักษณะอาการใบด่างเหลือง (ภาพที่ 1) ต้นแคระแกร็นใบเสีयरูปทรง ลดรูป ยอดที่แตกใหม่แสดงอาการด่างเหลือง (ภาพที่ 2) หากใช้ท่อนพันธุ์ที่ติดเชื้อไวรัสมาปลูกจะทำให้เกิดอาการใบด่างเหลืองทั้งต้น (ภาพที่ 3) ถ้ามัน สำปะหลังได้รับการถ่ายทอดโรคจากแมลงหวี่ขาวยาสูบที่มีเชื้อไวรัส จะแสดงอาการใบด่างเหลืองชัดเจนที่ส่วนยอด (ภาพที่ 4) ความรุนแรงของโรคขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ของไวรัสและพันธุ์พืช

ภาพที่ 1 ลักษณะอาการใบด่างเหลือง

ภาพที่ 2 ลักษณะอาการแคระแกร็น ใบเสีयरูปทรง (ที่มาของภาพ: ภาณุวัฒน์ มูลจันทร์)

ภาพที่ 3 ลักษณะอาการใบต่างเหลืองทั้งต้นเนื่องจากใช้ท่อนพันธุ์ที่เป็นโรคมาลูก

ภาพที่ 4 อาการใบต่างเหลืองชัดเจนที่ส่วนยอด เนื่องจากมันสำปะหลังได้รับการ ถ่ายทอดโรคจากแมลงหวี่ขาว ยาสูบที่มีเชื้อไวรัส

พืชอาศัยของเชื้อไวรัสสาเหตุโรค มันสำปะหลัง ละหุ่ง สบู่ดำ พืชวงศ์ Euphorbiaceae

แมลงพาหะ แมลงหวี่ขาวยาสูบ (tobacco whitefly) (ภาพที่ 5) ชื่อวิทยาศาสตร์ : Bemisia tabaci (Gennadius) วงศ์(Family) : Aleyrodidae อันดับ (Order) : Hemiptera

ภาพที่ 5 ตัวเต็มวัยแมลงหวี่ขาวยาสูบ (ที่มาของภาพ: สุนัดดา เซาวลิต)

ภาพที่ 6 วงจรชีวิตของแมลงหวี่ขาว (ที่มาของภาพ: สุนัดดา เซาวลิต)

พืชอาศัยแมลงหริ่งขาว นอกจากมันสำปะหลังแล้ว ยังมีพืชอาศัยอื่นๆ ที่เป็นแหล่งอาหารและขยายพันธุ์ของแมลง เช่น พืชวงศ์ถั่ว พืชวงศ์ Solanaceae เช่น มะเขือ พริก ยาสูบ พืชวงศ์แตง กะเพรา โหระพา ผักชีฝรั่ง สะระแหน่ แมงลัก ยี่หระ

ที่มา : <https://www.opsmoac.go.th/bpsp-dwl-files-402891791842>

การป้องกันและกำจัดโรคใบด่างมันสำปะหลัง

ปฏิบัติที่ 1 หมั่นสำรวจแปลงปลูก

วิธีสำรวจแปลงปลูกของเกษตรกร
สำรวจทุกต้น อย่างต่อเนื่อง ทุก 2 สัปดาห์ เป็นอย่างน้อย
เพื่อค้นหาต้นที่มีอาการใบด่าง

▶ **มันสำปะหลังอายุน้อย ต้นไม่สูงมาก** ▶ **มันสำปะหลังอายุมาก ต้นสูง**
โดยเดิน 1 แถว เว้น 5 แถว โดยเดิน 1 แถว เว้น 3 แถว
แบบตัวยู แบบตัวยู
โดยดูส่วนยอดอ่อน โดยสังเกตจำนวนแมลงหริ่งขาว
และดูส่วนยอดของต้น

* ในกรณีพบโรคใบด่างให้สำรวจแปลงปลูกในรัศมี 5 กม. จากพื้นที่ที่พบโรค *

ภาพที่ 7 วิธีการสำรวจแปลงปลูกมันสำปะหลัง

ปฏิบัติที่ 2 กำจัดต้นที่เป็นโรค,กำจัดแมลงหิวข้าวพาหะนำโรค

กำจัดต้นมันสำปะหลังที่เป็นโรค ดังนี้

ก่อน ----> ตัดเป็นท่อน ----> ใส่ถุงดำ ----> มัดปาก ----> **ตากแดด
จนต้นตาย**

กรณี ตันมันสำปะหลังที่ลงหัวแล้ว
ผลผลิตหัวมันสำปะหลังสามารถนำไปจำหน่ายได้
แต่ต้องไม่มีส่วนที่ขยายพันธุ์ต่อได้ เช่น ลำต้นหรือเหง้าติดไปด้วย
กรณีเป็น **ทั้งแปลง**

ก่อน ----> ขุดหลุม ----> พ่นสารกำจัดวัชพืช ----> ฝังกลบ

กำจัด แมลงหิวข้าวยาสูบ โดยพ่นสารเคมี ดังนี้

- อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 12 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
- ไดโนทีฟูแรน 10% SL อัตรา 20 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร
- ไทอะมีโทแซม 25% WG อัตรา 12 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

ภาพที่ 8 ขั้นตอนการกำจัดต้นมันสำปะหลังเป็นโรค

ปฏิบัติที่ 3 คัดเลือกท่อนพันธุ์สะอาดปลูก

▶ **ห้ามนำเข้าและสอดส่องการลักลอบนำเข้าท่อนพันธุ์
หรือส่วนขยายพันธุ์ของมันสำปะหลังจากต่างประเทศ**

▶ **ใช้ท่อนพันธุ์ที่ทราบแหล่งที่มา จากแปลงที่ไม่เคยเป็นโรค**

▶ **ใช้ท่อนพันธุ์ปลอดโรคใบด่าง**

ให้สังเกตยอดอ่อนแตกจากตา ใบจะไม่หงิกงอ เสียรูป

ภาพที่ 9 เทคนิคการคัดเลือกท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง

ที่มา : <https://www.kaset1009.com/th/articles/171937!> (กรมส่งเสริมการเกษตร)

2. โรครากหรือหัวเน่า

ภาพที่ 10 เส้นใยของเชื้อราก่อตัวเป็นดอกเห็ดขึ้นอยู่ที่โคนต้นและอาการของรากเน่าแห้งที่เส้นใยของเชื้อรา

พบในแหล่งที่ดินระบายน้ำไม่ดี หรือสภาพดินดานและฝนตกชุกเกินไป โรคหัวเน่าและ เกิดจากเชื้อรา ต้นเหี่ยวเฉา ใบล่าง ๆ มีสีเหลืองและเหี่ยวแห้งหลุดร่วงลงมา ส่วนใบยอดมีขนาดเล็ก ต้นแคระแกรน ไม่เจริญเติบโต เมื่อขุดรากดูพบรากเน่าและสีน้ำตาล มีกลิ่นเหม็น

โรคหัวเน่าแห้ง เกิดจากเชื้อเห็ดรา ที่หัวมันสำปะหลังจะมีเส้นใยของเชื้อราปกคลุม อาจพบบริเวณโคนต้นด้วย เนื้อในหัวจะเน่าแห้งและเส้นใยของเชื้อราจะก่อตัวเป็นดอกเห็ดสีต่าง ๆ ได้ เช่น สีขาว สีเหลือง หรือส้ม นอกจากนี้โคนต้นจะบวม เนื่องจากมีการสร้างเนื้อเยื่อขึ้นมาทดแทนส่วนที่ถูกทำลายไปและอาจเกิดรากใหม่ตรงบริเวณเนื้อเยื่อที่บวม ทำให้เกิดหัวมันสำปะหลังใหม่ขึ้นมา แต่มีขนาดเล็ก

โรคหัวเน่าดำ เกิดจากเชื้อรา จะมีลักษณะหัวเน่าสีดำหรือสีน้ำตาลเข้ม เนื่องจากเป็นสีที่เกิดจากเส้นใยของเชื้อรา หรือส่วนขยายพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศของเชื้อรา

โรคเน่าคอดิน เกิดจากเชื้อรา มักพบอาการในต้นกล้า ลักษณะต้นมันสำปะหลังจะเหี่ยวเฉาตายและมีเม็ดผักกาดพร้อมกับเส้นใยสีขาวปกคลุมส่วนของโคนต้นที่ติดอยู่กับผิวดิน

การป้องกันกำจัด

- 1.การเตรียมแปลงปลูก ควรไถระเบิดดินดานให้มีการระบายน้ำที่ดี
- 2.การไถตากดินเป็นเวลานาน ๆ จะช่วยลดประชากรของเชื้อราในดินได้
- 3.กำจัดเศษซากมันสำปะหลังเก่า ๆ จากแปลงเพาะปลูกให้หมด
- 4.คัดเลือกท่อนพันธุ์สมบูรณ์และปราศจากโรค

5.ในพื้นที่ที่มีโรคระบาดรุนแรง ปลูกพืชหมุนเวียนอย่างน้อย 6 – 12 เดือน

3. โรคใบไหม้

ภาพที่ 11 อาการของโรคใบไหม้มีอาการจุดเหลี่ยม ฉ่ำน้ำ และแผลขยายตัว

มีสาเหตุจากבקเทรี ความเสียหาย 30% เมื่อใช้ท่อนพันธุ์จากต้นที่เป็นโรคมารปลูก และถ้าอุณหภูมิค่อนข้างสูง ความชื้นอาจทำความเสียหายถึง 80 % การแพร่ระบาดที่สำคัญคือ ติดไปกับท่อนพันธุ์ โดยฝนหรือดิน รวมทั้งเครื่องมือที่ใช้ในการเกษตร

ลักษณะอาการ เริ่มแรกแสดงอาการใบจุดเหลี่ยม ฉ่ำน้ำ ใบไหม้ ใบเหี่ยว ยางไหล จนถึงอาการยอดเหี่ยว และแห้งตายลงมา นอกจากนี้ยังทำให้ระบบท่อน้ำอาหารของลำต้นและรากเน่า

การป้องกันกำจัด

ใช้พันธุ์ต้านทาน หรือพันธุ์ที่ทนทานต่อโรคปานกลาง

ใช้ท่อนพันธุ์ที่ปราศจากเชื้อ หรือหลีกเลี่ยงการใช้ท่อนพันธุ์ส่วนโคนลำต้นหรือโคนกิ่งมันสำปะหลัง

ในพื้นที่ที่มีโรคระบาดรุนแรงให้ปลูกพืชหมุนเวียน อายุสั้น เพื่อลดประชากรเชื้อโรคในดิน

การใช้สารเคมีเป็นทางเลือกสุดท้าย ควรใช้สารเคมีที่มีองค์ประกอบเป็นพวกทองแดง

4. โรคแอนแทรคโนส

ภาพที่ 12 ใบไหม้จากขอบใบขยายตัวเข้าสู่กลางใบ อาการแผลมีสีน้ำตาลมีเม็ดสีดำหรือสีส้ม และก้านใบไหม้แห้งหัก

มีสาเหตุจากเชื้อรา สภาพที่มีความชื้นสูงติดต่อกันมากกว่า 2 สัปดาห์ ในพื้นที่ที่อ่อนแอต่อโรค ความเสียหาย 80 % ส่วนพื้นที่ที่ค่อนข้างทนทาน ยอดจะเหี่ยวแห้งตายลงมาทำให้เกิดมีการเจริญเติบโตของกิ่งหรือยอดใหม่ น้ำหนักผลผลิตจะลดลงหรือเก็บเกี่ยวล่าช้า ผลผลิตจะเสียหาย 30 – 40 %

ลักษณะอาการ ใบจะมีขอบใบไหม้สีน้ำตาลขยายตัวเข้าสู่กลางใบ มักปรากฏกับใบที่อยู่ล่าง ในตัวแปลบน ใบจะมีเม็ดเล็ก ๆ สีดำขยายตัวไปตามขอบของแผลอาการไหม้ ส่วนก้านใบ อาการจะปรากฏในส่วนโคนก้านใบ จะเป็นแผลสีน้ำตาลขยายตัวไปตามก้านใบ ทำให้ก้านใบมีลักษณะลู่ลงมาจากยอด หรือตัวใบจะหักงอจากก้านใบ เกิดอาการใบเหี่ยวและแห้งได้ ส่วนลำต้นและยอด แผลที่ลำต้นจะเป็นแผลที่ดำตรงบริเวณข้อต่อกับก้านใบและมีสภาพแวดล้อมเหมาะสม แผลจะขยายตัวไปสู่ส่วนยอดทำให้ยอดเหี่ยวแห้งลงมา

การป้องกันกำจัด

1. ใช้พันธุ์ต้านทาน
2. การใช้ท่อนพันธุ์ปลอดโรค
3. ปลุกพืชหมุนเวียน
4. ไถกลบเศษซากมันสำปะหลังเล็ก ๆ ช่วยลดประชากรเชื้อโรคในดินได้

ที่มา : <http://at.doa.go.th/mealybug/disease.htm> (กรมวิชาการเกษตร)